

УХВАЛА

09 лютого 2022 р.

Справа № 629/6852/21

Другий апеляційний адміністративний суд у складі колегії:

Головуючого судді: Курило Л.В.,

Суддів: Резнікової С.С., Бегунца А.О.,

розглянувши в порядку письмового провадження клопотання Сороки Олександра Миколайовича про поновлення строку на апеляційне оскарження ухвали Лозівського міськрайонного суду Харківської області від 16.12.2021 та питання можливості відкриття апеляційного провадження по справі № 629/6852/21

за позовом Сороки Олександра Миколайовича

до Державної екологічної інспекції у Харківській області

про поновлення строків для звернення до суду з адміністративним позовом,

ВСТАНОВИВ:

Ухвалою Лозівського міськрайонного суду Харківської області від 16.12.2021 повернуто позовну заяву Сороки Олександра Миколайовича до Державної екологічної інспекції у Харківській області про поновлення строків для звернення до суду з адміністративним позовом.

На зазначену ухвалу суду Сорока Олександр Миколайович подав апеляційну скаргу, в якій заявлено клопотання про поновлення строку на апеляційне оскарження.

Перевіривши доводи клопотання та матеріали справи, колегія суддів вважає, що клопотання підлягає задоволенню з таких підстав.

Відповідно до ч. 4 ст. 286 Кодексу адміністративного судочинства України апеляційні скарги на судові рішення у справах, визначених цією статтею (справи з приводу рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо притягнення до адміністративної відповідальності), можуть бути подані протягом десяти днів з дня його проголошення.

Згідно з ч.ч. 1, 2 ст. 295 КАС України, апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів, а на ухвалу суду протягом п'ятнадцяти днів з дня його (її) проголошення.

Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини рішення (ухвали) суду, або розгляду справи в порядку письмового провадження, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення.

Учасник справи, якому повне рішення або ухвала суду не були вручені у день його (її) проголошення або складення, має право на поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження: 1) на рішення суду - якщо апеляційна скарга подана протягом тридцяти днів з дня вручення йому повного рішення суду; 2) на ухвалу суду якщо апеляційна скарга подана протягом п'ятнадцяти днів з дня вручення йому відповідної ухвали суду.

Відповідно до ч. 3 ст. 295 КАС України строк на апеляційне оскарження також може бути поновлений в разі його пропуску з інших поважних причин, крім випадків, визначених частиною другою статті 299 цього Кодексу.

Згідно ч. 1 ст.121 КАС України суд за заявою учасника справи поновлює пропущений процесуальний строк, встановлений законом, якщо визнає причини його пропуску поважними, крім випадків, коли цим Кодексом встановлено неможливість такого поновлення.

Ухвала Лозівського міськрайонного суду Харківської області проголошена судом 16.12.2021, повний текст ухвали складено 20.12.2021.

З матеріалів справи вбачається, що копія оскаржуваної ухвали не була вручена позивачу у день її постановлення.

Апеляційна скарга подана позивачем до суду апеляційної інстанції 11.01.2022, що підтверджується штампом вхідної кореспонденції суду, тобто вже після закінчення встановленого процесуальним законом строку на її подання.

В обґрунтування заявленого клопотання скаржник посилається на приписи ч.2 ст.295 КАС України, зазначаючи, що копію оскаржуваної ухвали суду першої інстанції отримано ним

*4851*1421279*1*2*

05.01.2022, що підтверджується доданою до клопотання копією конверту.

Колегія суддів зазначає, що матеріали справи не містять доказів, які б спростовували вказані твердження скажника.

Однією з основних засад судочинства, визначеною пунктом 8 частини третьої статті 129 Конституції України, є забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішення суду, крім випадків, установлених законом.

Кодексом адміністративного судочинства України також визначено принципи здійснення адміністративного судочинства, одним з яких є забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішень суду. Даний принцип полягає в тому, що особам, які беруть участь у справі, а також іншим особам, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи чи інтереси, у випадках та порядку визначених цим Кодексом, надається право оскарження прийнятих судом рішень.

У пунктах 1, 2 резолютивної частини Рішення Конституційного Суду України від 25 грудня 1997 року № 9-зп, у абзаці 7 пункту 3 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 25 квітня 2012 року № 11 - рп/2012 Суд зазначав, що кожному гарантується захист прав і свобод у судовому порядку; суд не може відмовити у правосудді, якщо особа вважає, що її права і свободи порушені або порушуються, створено або створюються перешкоди для їх реалізації або мають місце інші ущемлення прав та свобод; відмова суду у прийнятті позовних та інших заяв, скарг, оформлених відповідно до чинного законодавства, є порушенням права на судовий захист, яке, згідно зі статтею 64 Конституції України, не може бути обмежене.

Згідно ч. 2 ст. 6 КАС України, суд застосовує принцип верховенства права з урахуванням судової практики Європейського Суду з прав людини.

У статті 17 Закону України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини" зазначається, що суди при розгляді справ застосовують Конвенцію та практику Суду як джерело права.

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, ратифікована Україною 17.07.1997 року (далі - Конвенція), є частиною національного законодавства.

Пунктом 1 статті 6 Конвенції встановлено, що кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення.

Статтею 19 Конвенції передбачено, що для забезпечення дотримання Високими Договірними Сторонами, однією з яких є Україна, їхніх зобов'язань за Конвенцією та протоколами до неї, створюється Європейський суд з прав людини. Він функціонує на постійній основі. Високі Договірні Сторони зобов'язуються виконувати остаточні рішення Суду в будь-яких справах, у яких вони є сторонами (ст. 46 Конвенції).

У низці рішень Європейського суду з прав людини, юрисдикцією якого в усіх питаннях, що стосуються тлумачення і застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод закріплено, що право на справедливий судовий розгляд може бути обмежено державою, лише якщо це обмеження не завдає шкоди самій суті права.

У справі *Delcourt v. Belgium* Європейський суд зазначив, що у демократичному суспільстві у світлі розуміння Конвенції, право на справедливий суд посідає настільки значне місце, що обмежувальне тлумачення статті 6 не відповідало б меті та призначенню цього положення.

У справі "Скорик проти України" Європейський суд з прав людини нагадав, що відповідно до пункту 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, якщо в національному правовому порядку існує процедура апеляції, держава має гарантувати, що особи, які знаходяться під її юрисдикцією, мають право у апеляційних судах на основні гарантії, передбачені статтею 6 Конвенції. Суд також зазначив, що мають бути враховані особливості провадження, що розглядається, та сукупність проваджень, що здійснювались у відповідності з національним правопорядком, а також роль апеляційного суду у них.

У справі *Bellet v. France* Суд зазначив, що "стаття 6 § 1 Конвенції містить гарантії справедливого судочинства, одним з аспектів яких є доступ до суду. Рівень доступу, наданий національним законодавством, має бути достатнім для забезпечення права особи на суд з огляду на принцип верховенства права в демократичному суспільстві. Для того, щоб доступ був ефективним, особа повинна мати чітку практичну можливість оскаржити дії, які становлять

втручання у її права". Отже, як свідчить позиція Суду у багатьох справах, основною складовою права на суд є право доступу, в тому розумінні, що особі має бути забезпечена можливість звернутись до суду для вирішення певного питання, і що з боку держави не повинні чинитись правові чи практичні перешкоди для здійснення цього права.

Як впливає з рішення Європейського Суду з прав людини у справі "Іліан проти Туреччини", правило встановлення обмежень доступу до суду у зв'язку з пропуском строку звернення повинно застосовуватися з певною гнучкістю і без надзвичайного формалізму, воно не застосовується автоматично і не має абсолютного характеру; перевіряючи його виконання слід звертати увагу на обставини справи.

Оскільки матеріалами справи не спростовуються доводи скажника щодо дати обізнаності із оскаржуваною ухвалою суду, колегія суддів дійшла висновку, що застосування процесуального обмеження за своєю суттю буде свідченням необґрунтованого позбавлення її права на апеляційне оскарження рішення суду, тобто права на справедливий суд.

Наведене також узгоджується із правовим висновком Верховного Суду, викладеним у постанові від 27.03.2018 року по справі № 804/243/16, відповідно до якого, вияв надмірного формалізму під час застосування норм права міг би розцінюватись як обмеження особи в доступі до суду, яке захищається статтею 6 Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

З урахуванням викладеного, виходячи із необхідності дотримання принципу забезпечення апеляційного оскарження судових рішень, колегія суддів вважає, що строк апеляційного оскарження було пропущено з поважних причин, тому надане клопотання підлягає задоволенню.

Апеляційна скарга за формою та змістом відповідає вимогам ст.296 Кодексу адміністративного судочинства України, подана з дотриманням порядку, визначеного ст. 297 КАС України, і строків апеляційного оскарження, передбачених ст. 295 КАС України, відсутні підстави для відмови у відкритті апеляційного провадження (ст. 299 КАС України).

Відповідно до ч.4 ст. 300 КАС України якщо апеляційна скарга подана з пропуском визначеного цим Кодексом строку, суд у випадку поновлення строку на апеляційне оскарження зупиняє дію оскаржуваного рішення в ухвалі про відкриття апеляційного провадження.

Керуючись ст. ст. 121, 293, 295-297, 300, 321, 325, 328 Кодексу адміністративного судочинства України, суд, -

У Х В А Л И В:

Клопотання Сороки Олександра Миколайовича про поновлення строку на апеляційне оскарження ухвали Лозівського міськрайонного суду Харківської області від 16.12.2021 - задовольнити.

Процесуальний строк на апеляційне оскарження ухвали Лозівського міськрайонного суду Харківської області від 16.12.2021 року по справі № 629/6852/21 - поновити.

Відкрити апеляційне провадження за апеляційною скаргою Сороки Олександри Миколайовичи на ухвалу Лозівського міськрайонного суду Харківської області від 16.12.2021 по справі № 629/6852/21 за позовом Сороки Олександра Миколайовича до Державної екологічної інспекції у Харківській області про поновлення строків для звернення до суду з адміністративним позовом.

Зупинити дію ухвали Лозівського міськрайонного суду Харківської області від 16.12.2021 по справі № 629/6852/21.

Встановити учасниками справи строк для подання відзиву на апеляційну скаргу разом з доказами надсилання (надання) копій відзиву та доданих до нього документів іншим учасникам справи до 16.02.2022.

Надіслати учасникам справи копії апеляційної скарги та доданих до неї матеріалів разом з ухвалою про відкриття апеляційного провадження у справі.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Головуючий суддя

Л.В. Курило

Судді

С.С. Резнікова

А.О. Бегунц

*4851*1421279*1*2*